

03
 පාඨම
 තූතීය: පාඨ: I

धर्मात् प्रभवते सुखम् ।

විහක්ති යනු බෙදීම යන්නයි. සංස්කෘත භාෂාවේ එබඳු බෙදීම් හතක් හමු වේ. ප්‍රථමා (පළමු), ද්විතීයා (දෙවැනි), තෘතීයා (තෙවැනි), චතුර්ථී (සිව්වෙනි), පඤ්චමී (පස්වෙනි), ෂ්ෂ්ඨී (හයවෙනි), සප්තමී (හත්වෙනි) යනුවෙන් ඒවා වර්ග කෙරේ. ආලපන යනු ප්‍රථමා විහක්තියෙහි උපවිහක්තියකි.

ස්වරාන්ත නාම

ස්වර අක්ෂරවලින් කෙළවර වන නාම ප්‍රධාන පියවර කිහිපයක් ඔස්සේ හදාරමු.

පළමු පියවර

अ इ उ ऋ යන අක්ෂරවලින් කෙළවර වන නාම, බොහෝ විට පුරුෂලිංගික වේ.

උදාහරණ:-

अकारान्त	अज - गज - अग्रज - अनुज - बालक सारमेय - विडाल - विहग - शुक्र - मधुप व्याघ्र - सिंह - वृक्ष - सूर्य - चन्द्र
इकारान्त	मुनि - कपि - रवि - कवि - अहि - असि
उकारान्त	गुरु - साधु - भानु - राहु - केतु
ऋकारान्त	पितृ - भ्रातृ
	शास्त्र

පහත වගුව ඇසුරෙන් ඉහත ශබ්ද වර්තගමු.

ඈකවචන						
	විඛක්ති	අ	ඈ	ඊ	ඊ	සූත්‍ර
01.	ප්‍රථමා	:	:	:	ආ	
02.	ද්විතීයා	ම්	ම්	ම්	ර / ම්	ම්
03.	තූතීයා	ඈන	නා	නා	ත්‍රා	ඈන නානා ත්‍රා
04.	චතුර්ථී	ආඃ	ඃ	ඃ	ඈ	ආඃ ඃ ඃ ඈ
05.	පඤ්චමී	ආත්	ඈ:	ආ:	ඊ:	ආත් ඈ: ආ: ඊ:
06.	ඡඡ්ඨී	සඃ	ඈ:	ආ:	ඊ:	සඃ ඈ: ආ: ඊ:
07.	සප්තමී	ඈ	ආ	ආ	රි	ඈ ආ රි

ක්‍රියාකාරකම 1

අභ්‍යාසය 1

- ඉහත වගුවේ එක හා සමාන ප්‍රත්‍යය රූප යෙදෙන ස්ථාන නම් කරන්න.

උදාහරණ:-

	විඛක්ති	අග්‍රජ	මුනි	ගුරු	පිත්‍ර
01.	ප්‍රථමා	අග්‍රජ:	මුනි:	ගුරු:	පිත්‍ර:
02.	ද්විතීයා	අග්‍රජම්	මුනිම්	ගුරුම්	පිත්‍රම්
03.	තූතීයා	අග්‍රජෙන	මුනිනා	ගුරුණා	පිත්‍රා
04.	චතුර්ථී	අග්‍රජාඃ	මුනිඃ	ගුරුඃ	පිත්‍රි
05.	පඤ්චමී	අග්‍රජාත්	මුනි:	ගුරු:	පිත්‍ර:
06.	ඡඡ්ඨී	අග්‍රජසඃ	මුනි:	ගුරු:	පිත්‍ර:
07.	සප්තමී	අග්‍රජෙ	මුනි	ගුරු	පිත්‍රි

අන්‍යාසය 2

- ඉහත වගුව ඇසුරෙන් පහත වගුවේ හිස්තැන් පුරවන්න.

	විභक्ति	বিডাল	कपि	साधु	भ्रातृ
01.	प्रथमा	बिडालः		साधुः	भ्रातरः
02.	द्वितीया				भ्रातरम्
03.	तृतीया		कपिना		
04.	चतुर्थी	बिडालाय		साधवे	
05.	पञ्चमी	बिडालात्		साधोः	
06.	षष्ठी		कपेः		भ्रातुः
07.	सप्तमी				भ्रातरि

අන්‍යාසය 3

- පහත වගුව අධ්‍යයනය කර එක හා සමාන රූප ඇති අවස්ථා නම් කරන්න.

द्विवचन						
	विभक्ति	अ	इ	उ	ऋ	सूत्र
01.	प्रथमा	औ	ई	ऊ	रौ	ई / ऊ / औ
02.	द्वितीया	औ	ई	ऊ	रौ	ई / ऊ / औ
03.	तृतीया	भ्याम्	भ्याम्	भ्याम्	भ्याम्	भ्याम्
04.	चतुर्थी	भ्याम्	भ्याम्	भ्याम्	भ्याम्	भ्याम्
05.	पञ्चमी	भ्याम्	भ्याम्	भ्याम्	भ्याम्	भ्याम्
06.	षष्ठी	योः	योः	वोः	त्रोः	ओः
07.	सप्तमी	योः	योः	वोः	त्रोः	ओः

କ୍ରିୟାକାରକ 2

ଦ୍ଵିବଚନ						
	ବିଭାକ୍ତି	ବଢାଳ	କପି	ସାଧୁ	ଭ୍ରାତୃ	ସୂତ୍ର
୦୧.	ପ୍ରଥମା	ବିଢାଳୌ	କପି	ସାଧୁ	ଭ୍ରାତରୌ	ଐ
୦୨.	ଦ୍ଵିତୀୟା	ବିଢାଳୌ	କପି	ସାଧୁ	ଭ୍ରାତରା	ଐ
୦୩.	ତୃତୀୟା	ବିଢାଳାଭ୍ୟାମ୍	କପିଭ୍ୟାମ୍	ସାଧୁଭ୍ୟାମ୍	ଭ୍ରାତୃଭ୍ୟାମ୍	ଭ୍ୟାମ୍
୦୪.	ଚତୁର୍ଥୀ	ବିଢାଳାଭ୍ୟାମ୍	କପିଭ୍ୟାମ୍	ସାଧୁଭ୍ୟାମ୍	ଭ୍ରାତୃଭ୍ୟାମ୍	ଭ୍ୟାମ୍
୦୫.	ପଞ୍ଚମୀ	ବିଢାଳାଭ୍ୟାମ୍	କପିଭ୍ୟାମ୍	ସାଧୁଭ୍ୟାମ୍	ଭ୍ରାତୃଭ୍ୟାମ୍	ଭ୍ୟାମ୍
୦୬.	ଷଷ୍ଠୀ	ବିଢାଳ୍ୟୋଃ	କପ୍ୟୋଃ	ସାଧ୍ଵୋଃ	ଭ୍ରାତ୍ରୋଃ	ଐଃ
୦୭.	ସପ୍ତମୀ	ବିଢାଳ୍ୟୋଃ	କପ୍ୟୋଃ	ସାଧ୍ଵୋଃ	ଭ୍ରାତ୍ରୋଃ	ଐଃ

ଫଳନାମକ 4

- ଉଚିତ ବାକ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଫଳନାମକ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ.

ଦ୍ଵିବଚନ					
	ବିଭାକ୍ତି	ଅଗ୍ରଜ	ମୁନି	ଗୁରୁ	ପିତୃ
୦୧.	ପ୍ରଥମା	ଅଗ୍ରଜୌ	ମୁନି		
୦୨.	ଦ୍ଵିତୀୟା			ଗୁରୁ	
୦୩.	ତୃତୀୟା	ଅଗ୍ରଜାଭ୍ୟାମ୍			ପିତୃଭ୍ୟାମ୍
୦୪.	ଚତୁର୍ଥୀ		ମୁନିଭ୍ୟାମ୍		
୦୫.	ପଞ୍ଚମୀ			ଗୁରୁଭ୍ୟାମ୍	
୦୬.	ଷଷ୍ଠୀ		ମୁନ୍ୟୋଃ		ପିତ୍ରୋଃ
୦୭.	ସପ୍ତମୀ	ଅଗ୍ରଜ୍ୟୋଃ		ଗୁର୍ଵୋଃ	

ක්‍රියාකාරකම 3

බහුවචන						
	විභාජි	අ	ඈ	ඊ	ඈ	සූත්‍ර
01.	ප්‍රථමා	ආ:	ය:	ව:	ර:	ආයවර:
02.	ද්විතීයා	ආන්	ඈන්	ඊන්	ඈන්	x න්
03.	තූතීයා	ඈ:	ඹි:	ඹි:	ඹි:	ඈ / ඹි:
04.	චතුර්ථී	ඈභ්‍ය:	ඹ්‍ය:	ඹ්‍ය:	ඹ්‍ය:	ඹ්‍ය:
05.	පඤ්චමී	ඈභ්‍ය:	ඹ්‍ය:	ඹ්‍ය:	ඹ්‍ය:	ඹ්‍ය:
06.	ඡෂ්ඨී	ආනාම්	නාම්	නාම්	නාම්	නාම්
07.	සප්තමී	ඈඡු	ඡු	ඡු	ඡු	ඡු

අභ්‍යාසය 5

- ඉහත වගුවේ සමාන රූප යෙදී ඇති අවස්ථා වෙන් කර දක්වන්න.
- ඉහත වගුව ඇසුරෙන් පහත වගුවේ හිස්තැන් පුරවන්න.

බහුවචන						
	විභාජි	බිඳාල	කපි	සාඡු	පිතූ	සූත්‍ර
01.	ප්‍රථමා	බිඳාලා:		සාඡව:		ආයවර:
02.	ද්විතීයා		කපීන්		පිතූන්	x න්
03.	තූතීයා	බිඳාලේ:		සාඡුඹි:		ඈ / ඹි:
04.	චතුර්ථී		කපිඹ්‍ය:			ඹ්‍ය:
05.	පඤ්චමී	බිඳාලේඹ්‍ය:			පිතූඹ්‍ය:	ඹ්‍ය:
06.	ඡෂ්ඨී		කපීනාම්		පිතූනාම්	නාම්
07.	සප්තමී	බිඳාලේඡු		සාඡුඡු		ඡු

අන්‍යාසය 7

- ඉහත වගුව ඇසුරෙන් **මාලා** ශබ්දය සියලු විභක්තීන් හි වර්තගන්න.

අන්‍යාසය 8

- සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කරන්න.

1. වනිතාවෝ
2. ශාලාවෙහි
3. මල්මාලාවලින්
4. කන්‍යාවට
5. වනිතාවන්ගේ
6. කන්‍යාවන් කෙරෙහි
7. ගංගාවන්හි
8. වැල් දෙකෙන්
9. ශාලා දෙකෙහි
10. කන්‍යාවන් විසින්

- පහත රූපයන්ට අදාළ විභක්තිය ලියන්න.

1. මාලාම්
2. කන්‍යාභි:
3. ලතයා
4. ලඝ්‍කායාම්
5. කන්‍යානාම්
6. ලතාසු
7. මාලයෝ:
8. ගඝ්‍කාසු
9. වනිතා:
10. මාලාභ්‍යාම්

ईकारान्त - ऊकारान्त ङीद

	विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
०१.	प्रथमा	x	औ	यः / वः
०२.	द्वितीया	x म्	औ	x :
०३.	तृतीया	या / वा	x भ्याम्	x भिः
०४.	चतुर्थी	x ये / वै	x भ्याम्	x भ्यः
०५.	पञ्चमी	x याः/ वाः	x भ्याम्	x भ्यः
०६.	षष्ठी	x याः/ वाः	ओः	x नाम्
०७.	सप्तमी	x याम् / वाम्	ओः	x षु

ईकारान्त ङीदवल द्द ढाडीया षीकवलनयेडी डड डषीतडी षीकवलनय द्दकंवा डेडेन र्दड, ऊकारान्त वल द्द वा - वै - वाः - वाः - वाम् लेड डेडे. डुडन वडुव डुडुडेड नदी डु वधू ङीदडडडी षीकवलन र्दड लेडडु.

ई	ऊ	
नद्या	वधवा	आ
नद्यै	वध्वै	ऐ
नद्याः	वध्वाः	आः
नद्याः	वध्वाः	आः
नद्याम्	वध्वाम्	आम्

අන්‍යාසය 9

- කුමාරී හා දේවී යන ශබ්දයන්හි එකවචන රූප ලියන්න.
- නදී හා වග්ගු ශබ්ද වරනැගීමෙහි ඇති සමාන රූප යෙදෙන අවස්ථා වගුගත කරන්න.

ਆ - ඈ - ඊ				
	විභක්ති	ඈකවචන	ද්විවචන	බහුවචන
01.	ප්‍රථමා	x	ඈ / ඈ	ඃ : / ව :
02.	ද්විතීයා	x ම්	ඈ / ඈ	x :
03.	තූතීයා	ඈ	x බ්‍යාම්	x බි :
04.	චතූර්ථී	ඈ	x බ්‍යාම්	x බ්‍ය :
05.	පඤ්චමී	ඈ :	x බ්‍යාම්	x බ්‍ය :
06.	ඡඤ්චී	ඈ :	ඈ :	x නාම්
07.	සප්තමී	ඈම්	ඈ :	x ඡු

ඤ්ඤකාරාන්ත ඡුඤ්ඤ

මාතූ - ඡවඡු - දුඤ්ඤතූ යනාදී ශබ්ද ඡුඤ්ඤිලිංගික ඡුඤ්ඤාරාන්ත ශබ්ද වේ. ඒවා ඡුරූඡලිංගික ඡුඤ්ඤාරාන්ත පිතූ - බ්‍රාතූ ආදී ශබ්ද ලෙඡ ම වරනැගේ. ලිංගද්වය අතර ඇත්තේ එක ම වෙනඡකි.

	ද්විතීයා විභක්ති		
පුරුඡලිඤ්ඤික	පිතරම්	පිතරූ	පිතූ
ඡුඤ්ඤික	මාතරම්	මාතරූ	මාතූ :

අන්‍යාසය 10

- පහත සඳහන් **මාතූ** ශබ්දයෙහි හිස්තැන් පුරවන්න.
- ඒ හිස්තැන්වල රූපයන්හි සිංහල අර්ථ ලියන්න.

මාතූ				
	විභক্তি	ඈකචන	ඔවචන	ඔඔචන
01.	ඔඔඔ			
02.	ඔඔඔඔ	මාතරමු		
03.	ඔඔඔඔ	මාතූ		මාතූඔඔ:
04.	ඔඔඔඔඔ			
05.	ඔඔඔඔඔඔ			
06.	ඔඔඔඔඔඔ		මාතූ:	
07.	ඔඔඔඔඔඔඔ	මාතරි		මාතූඔඔ

ඔඔඔඔ - නඔඔඔඔඔඔඔඔඔ

අකරාඔඔ	ඔඔඔඔ - ඔඔඔ - ඔඔඔ - ඔඔඔ - නෙතූ - ඔඔඔඔ - ඔඔඔ - ඔඔ
ඔකරාඔඔ	ශඔඔඔ ඔඔඔඔ ලියන්න.
ඔකරාඔඔ	ශඔඔඔ ඔඔඔඔ ලියන්න.

අකරාඔඔ - ඔඔඔ

ඔඔඔ				
	විඔඔඔ	ඈකචන	ඔවචන	ඔඔචන
01.	ඔඔඔ	ඔඔඔඔ	ඔඔඔ	ඔඔඔඔඔ
02.	ඔඔඔඔ	ඔඔඔඔ	ඔඔඔ	ඔඔඔඔඔ
03.	ඔඔඔඔඔඔඔ	ඔඔඔඔ රූඔ පූරුඔඔඔඔඔඔඔ ඔඔඔ		

- සුදුසු පරිදි හිස්තැන් පුරවන්න.

	द्वितीया एकवचन	तृतीया बहुवचन	चतुर्थी द्विवचन	पञ्चमी एकवचन	षष्ठी बहुवचन	सप्तमी एकवचन
नेत्र						
पात्र						
गृह						
पीठ						
पुस्तक						

उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ।

උදාරචරිතානාං තු වසුධෙව කුටුම්භකම්
උතුම් චරිත ඇත්තවුනට මුලු ලොව එක ම පවුලකි.

उद्यमेन हि सिद्ध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः ।

උද්‍යමෙන හි සිද්ධ්‍යන්ති කාර්යානි න මනෝරථෙථෙ:
කටයුතු සිදුවන්නේ උත්සාහයෙනි. මනදොලින් සිදු නොවේ.

उपदेशो हि मूर्खाणां प्रकोपाय न शान्तये ।

උපදේශෝ හි මූර්ඛාණාං ප්‍රකෝපාය න ශාන්තයේ
මෝඩයන්ට උපදෙස් දීම ඔවුන්ගේ කෝපය පිණිස වේ සැනසුම පිණිස නොවේ.